

การลงทุนแสวงหาผลประโยชน์ของธนาคารออมสิน

วัตถุประสงค์ในการจัดตั้งธนาคารออมสิน

ธนาคารออมสินได้รับพระราชทานกำเนิดขึ้นด้วยพระมหากรุณาธิคุณของพระบาทสมเด็จพระปรเมนทรมหาอานันทมหิดล พระอัฐมรามาธิบดินทร พระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 6 เมื่อวันที่ 1 เมษายน 2456 โดยได้รับพระราชทานทุนเป็นเงินประเดิมจำนวน 100,000.00 บาท ในขั้นแรกมีฐานะเป็นคลังออมสิน โดยทรงตราพระราชบัญญัติคลังออมสิน พุทธศักราช 2456 ขึ้น มีความว่า

พระบาทสมเด็จพระปรเมนทรมหาอานันทมหิดล พระอัฐมรามาธิบดินทร ทรงพระราชปรารภการรัษฎากรที่ประชาชนมีค้ำประกันไว้เป็นทุนหนุนโคงแล้ว แต่การรักษาไม่ปราศจากอันตรายยิ่งเป็นการลำบาก เพราะไรที่ฝากฝังอันมั่นคง ส่วนการที่ประชาชนออมไว้เพื่อประโยชน์การยักยาวชางนา ไม่จับจ่ายเพื่อความเพลิดเพลินเป็นสิ่งที่ควรอุดหนุนอย่างยิ่ง ทรงพระราชดำริหาวิธีการรักษาเงินซึ่งออมไว้เช่นนี้ มีทางที่จะทรงพระกรุณาพระราชทานพระบรมราชาคุณแก่ราษฎรที่โคงด้วยการตั้งคลังออมสิน เพื่อประโยชน์การรับรักษาเงินที่ประชาชนจะนำมาฝากเป็นรายย่อย แลรับการจัดให้เงินนั้นเกิดผลแก่ผู้ฝากตามสมควร...

ในยุคแรกของการตั้งคลังออมสิน นอกจากจะตั้งขึ้นเพื่อการรับฝากเงินจากประชาชนแล้ว ยังเปิดโอกาสให้ประชาชนซื้อใบฎีเงินของรัฐบาล ทำให้ประชาชนรู้สึกความล้นเกินจากใบฎีของรัฐบาลนี้ตกอยู่ในมือของราษฎร ทำให้รู้สึกเหมือนหนึ่งว่าตนเองเป็นเจ้าของรัฐบาล ความรู้สึกอันนี้จะปลูกฝังให้ราษฎรจงรักภักดีต่อชาติบ้านเมืองยิ่งขึ้น ทางฝ่ายรัฐบาลก็ถือว่าเป็นการเปลี่ยนเงินที่กู้จากต่างประเทศมาเป็นฎีจากราษฎร²

¹ ออมสินสาร, "พระราชบัญญัติคลังออมสิน" ปีที่ 23 ฉบับที่ 4 (เมษายน 2516), (กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ธนาคารออมสิน) หน้า 1

² ออมสินสาร, "ประวัติและวิวัฒนาการ 2456 - 2506 ออมสิน 50 ปี", ปีที่ 13 ฉบับที่ 4 (เมษายน 2506), (พระนคร : โรงพิมพ์รุ่งเรืองรัตน์) หน้า 27

ธนาคารคลังออมสินเป็นที่นิยมของประชาชนกว้างขวางขึ้นอย่างรวดเร็ว รัฐบาลจึงเห็นควรปรับปรุงขยายกิจการคลังออมสิน พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช ทรงตราพระราชบัญญัติธนาคารออมสิน พุทธศักราช 2489 จัดตั้ง "ธนาคารออมสิน" ขึ้น มีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมสวัสดิภาพแห่งสังคมในทางทรัพย์สิน โดยให้ประกอบธุรกิจ ดังต่อไปนี้

๑. รับฝากเงินออมสิน
๒. ออกพันธบัตรออมสินและสลากออมสิน
๓. รับฝากเงินออมสินเพื่อส่งเคราะห์ชีวิตและครอบครัว
๔. ทำการรับจ่ายและโอนเงิน
๕. ซื้อหรือขายพันธบัตรรัฐบาลไทย
๖. ลงทุนเพื่อแสวงหาผลประโยชน์ซึ่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังอนุญาต
๗. การออมสินอื่น ๆ ตามที่จะมีพระราชกฤษฎีกากำหนดไว้
๘. กิจการอันพึงเป็นงานธนาคาร ตามที่จะมีพระราชกฤษฎีกากำหนดไว้ ทั้งนี้ให้ประกอบได้ตามข้อกำหนดและเงื่อนไขที่กำหนดไว้ในกฎกระทรวง

ในปี พ.ศ. 2492 รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังได้ออกกฎกระทรวง ให้ธนาคารออมสินมีสิทธิในการประกอบกิจการในลักษณะการธนาคารอีกด้านหนึ่งเพิ่มขึ้นจากงานด้านออมสิน ทั้งนี้เพื่ออำนวยความสะดวกให้แก่พสกนิกรประชาชนยิ่งขึ้น ธุรกิจด้านการธนาคารของธนาคารออมสินในระยะแรกเริ่มมี 3 ประเภทคือ รับฝากเงินกระแสรายวัน รับฝากเงินประจำรายมี และออกตั๋วแลกเงินเพื่อเดินทางภายในประเทศ

วัตถุประสงค์ของธนาคารออมสิน แยกได้ดังนี้

๑. ส่งเสริมกิจการออมทรัพย์แก่ประชาชนทั่วไป

ดังที่กล่าวมาแล้วว่า พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว ทรงพระราชทานกำเนิดคลังออมสิน เพื่อรักษาเงินที่ประชาชนจะนำมาฝากเป็นรายย่อย การรับภาระจัดให้เงินนั้นเกิดผลแก่ผู้ฝากตามสมควร ธนาคารออมสินในปัจจุบันก็ยังคงดำเนินงานให้เป็นไปตามพระราชประสงค์ โดยรับฝากเงินจากบุคคลทุกวัยและมีข้อจำกัดในน้อยที่สุด พยายามบริการรับฝากเงินจากประชาชนอย่างกว้างขวางยิ่งขึ้น เพื่อเปิดโอกาสใหญ่ที่มีรายได้น้อยก็สามารถจะเก็บออมไว้ได้ นอกจากส่งเสริมให้ประชาชนทุกระดับมีเงินออมแล้ว ธนาคารออมสินยังได้ดำเนินการกระจายจุดรับฝากเงินออกไปตาม

แหล่งของเงินออมต่าง ๆ ทั่วประเทศ ให้ประชาชนทุกท้องถิ่นมีโอกาสออมทรัพย์โดยการ เปิดสาขา ตามอำเภอ ตำบล หมู่บ้านต่าง ๆ บางท้องถิ่นยังไม่สามารถเปิดเป็นสาขาได้ทันที ธนาคารจะใช้ รถยนต์เคลื่อนที่รับฝากเงินแทน นอกจากนี้ธนาคารออมสินยังมีนโยบายกำหนดให้สาขาออกมารับฝากเงิน นอกสำนักงาน ตามแหล่งชุมชนเป็นจุด ๆ ทั้งตามตลาด ห้างร้าน โรงงคน บ้านชุมชน ทั้งนี้เพื่อ อำนวยความสะดวกแก่ผู้ฝากกลุ่มใหญ่ ๆ ที่ไม่มีเวลามาติดต่อบริการกับธนาคารได้ควบคุมเอง นอกจากการให้บริการในการรับฝากเงินแล้ว ธนาคารออมสินยังมีหน้าที่ต้องกระตุ้นให้ประชาชนทั่วไป ได้ตระหนักถึงความสำคัญประโยชน์และความจำเป็นในการประหยัด และนิยมออมทรัพย์มากขึ้น โดย จัดสัปดาห์แห่งการออมทรัพย์ ทุกวันที่ 1 - 7 เมษายนของทุกปี มีการประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนนำ เงินมาฝาก พร้อมทั้งมีการแจกของขวัญที่ระลึกสัปดาห์แห่งการออมทรัพย์ด้วย ทั้งนี้เพื่อจูงใจให้ประชาชน มาฝากเงินไว้กับธนาคารออมสิน

2. ส่งเสริมให้เยาวชนของชาติมีนิสัยรักการออมทรัพย์

ธนาคารออมสินเป็นสถาบันการเงินแห่งเดียวในประเทศไทย ที่เปิดบริการรับฝาก เงินจากเด็ก เพราะธนาคารออมสินมีจุดมุ่งหมายที่จะสร้างนิสัยการออมทรัพย์ให้แก่เยาวชนของชาติ เพื่อที่เมื่อเยาวชนเหล่านี้เติบโตขึ้น จะได้เป็นผู้ที่รู้จักประหยัด ไม่ใช่จ่ายสุรุ่ยสุร่าย เป็นผลดีแก่ประเทศ ชาติในอนาคต ธนาคารออมสินได้พยายามส่งเสริมให้เยาวชนนำเงินมาฝากกับธนาคารโดยวิธีต่าง ๆ เช่น ธนาคารได้กำหนดจ่ายทุนประเดิมให้แก่เด็กทุกคนที่เกิดในวันที่ 1 เมษายน ของทุกปี โดยให้ผู้ ปกครองนำหลักฐานมาแสดง สำหรับในปี พ.ศ. 2520 ธนาคารได้เปิดบัญชีเงินฝากเมื่อเรียกให้รายละ 100 บาท และมอบสมุดฝากให้แก่ผู้ปกครองเด็กนำไปฝากเงินเพิ่มขึ้น เป็นการฝากนำไปให้เด็ก เพื่อให้ เด็กฝากต่อเมื่อเติบโตในเวลาต่อไป จัดการรับฝากเงินในวันเด็กแห่งชาติ ส่งเสริมการออมทรัพย์ของ เด็กในโรงเรียน โดยจัดให้มีการรับฝากเงินภายในโรงเรียนขึ้น ให้ทุนช่วยเหลือการศึกษาแก่เด็กที่นำ เงินมาฝากด้วยตนเองในทุกวันพฤหัสบดีหรือวันเสาร์วันใดวันหนึ่ง โดยจะได้รับแจกภาพคนละ 1 ภาพ สัปดาห์ละครั้ง ภาพดังกล่าวธนาคารได้จัดพิมพ์เป็นภาพชุดที่ให้ความรู้และความบันเทิง ข้างหลังภาพมีเลข หมาย เมื่อธนาคารแจกภาพชุดแล้วในเวลาประมาณ 1 ปี ธนาคารจะดำเนินการออกเลขหมายรางวัล เด็กคนใดมีภาพที่มีเลขหมายหลังภาพตรงกับเลขหมายรางวัล มีคุณสมบัติในการฝากเงินครบตามเงื่อนไข มีสิทธิมาขอรับทุนช่วยเหลือการศึกษาจากธนาคารคนละ 1 ทุน ทุนละ 800 บาท ซึ่งวิธีนี้ถือว่าได้ผลดี มีเด็กนำเงินมาฝากเพื่อสะสมรูปภาพ

3. เป็นแหล่งระดมเงินทุนภายในประเทศไทย

ธนาคารออมสินเป็นแหล่งเงินภายในประเทศไทย ทำให้รัฐบาลสามารถลดจำนวนเงินที่จะต้องไปกู้จากต่างประเทศลงได้ โดยธนาคารออมสินจะนำเงินส่วนใหญ่ไปซื้อพันธบัตรรัฐบาลไทย และตัวสัญญาใช้เงินของกระทรวงการคลัง เพื่อรัฐบาลจะได้นำเงินดังกล่าวไปบริหารและพัฒนาประเทศเป็นส่วนรวม อาจจะนำไปใช้ในการเพิ่มผลผลิต การส่งเสริมการลงทุนภายในประเทศ การเร่งรัดพัฒนาชนบท การจัดหางานให้ประชาชนทำ ทำให้รายได้ของประชาชนเพิ่มขึ้น นอกจากนี้ธนาคารออมสินยังให้ความร่วมมือและสนับสนุนในค่านเงินลงทุนแก่งานหน่วยงานหน่วยที่ดำเนินงานเป็นประโยชน์แก่ประชาชน เช่น การเคหะแห่งชาติ การประปานครหลวง การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย เป็นต้น นอกจากนี้ยังเข้าร่วมกิจกรรมที่เป็นสาธารณประโยชน์ในด้านต่าง ๆ ทั้งการพยาบาล การศึกษา การกีฬาและการกีฬา

จะเห็นได้ว่า วัตถุประสงค์ดังกล่าวของธนาคารออมสินเมื่อถึงนโยบายการลงทุนหาผลประโยชน์ ในข้อที่ว่าธนาคารออมสินไม่ได้หวังกำไรสูงสุด ฉะนั้นจึงไม่มีนโยบายที่จะนำเงินไปลงทุนหาผลประโยชน์ตอบแทนในอัตราสูงกว่าจากเอกชน รายได้และรายจ่ายทางกันน้อยมาก เพราะดอกเบี้ยเงินฝากสูง ประมาณร้อยละ 4.5 - 8 แต่เวลาที่ธนาคารใหญ่คิดดอกเบี้ยต่ำ อย่างมากที่สุดไม่เกินร้อยละ 10 เมื่อเปลี่ยนไปลงทุนประเภทที่รับผลตอบแทนในอัตราสูงไม่ได้ ทางที่จะทำให้อายุได้เพิ่มขึ้นจึงต้องหันมาระดมเงินฝากให้สูงขึ้นโดยการประชาสัมพันธ์และการให้บริการ ปรับปรุงระเบียบหลักเกณฑ์ในการฝากเงินประเภทต่าง ๆ เพื่อให้ผู้ฝากได้รับประโยชน์เพิ่มขึ้น เป็นการชักจูงให้ประชาชนนิยมฝากเงินเพิ่มขึ้น และจัดสรรนำเงินฝากไปลงทุนในจำนวนที่มากที่สุดเท่าที่จะทำได้ นั่นคือการให้ความสนใจในการบริหารการเงิน พยายามให้เงินสดที่เก็บไว้เฉย ๆ เกิดความจำเป็นที่สาขาแต่ละแห่งลดลงให้มีจำนวนน้อยที่สุด เก็บไว้เท่าที่จำเป็นเท่านั้น

ประเภทธุรกิจที่ธนาคารออมสินให้บริการแก่ประชาชนและผลที่มีต่อกระแสเงินสดของสาขา

ลักษณะการเก็บรักษาเงินออมของประชาชนแต่ละคน มีความแตกต่างกันออกไปตามความต้องการและกำลังความสามารถ จำนวนเงินและระยะเวลาในการฝากจึงไม่เหมือนกัน เงินออมในลักษณะต่าง ๆ นี้ย่อมมีผลกระทบกระเทือนต่อกระแสเงินสดของธนาคารไม่เหมือนกัน ถ้ามีความเข้าใจในประเภทธุรกิจของธนาคารออมสิน จะทำให้วิเคราะห์กระแสเงินสดรับและกระแสเงินสดจ่ายของธนาคารได้ดียิ่งขึ้น

เนื่องจากธนาคารออมสินมีบทบาทในการระดมเงินลงทุนให้รัฐบาลมากขึ้น จึงต้องมีการระดมเงินออมในลักษณะต่าง ๆ จากประชาชนมาเป็นเงินฝากของธนาคารออมสินให้ได้จำนวนมากที่สุด ธนาคารออมสินได้คิดค้นและกำหนดประเภทเงินฝากต่าง ๆ ของธนาคาร ให้มีความสัมพันธ์กับความต้องการในการออมเงินแบบต่าง ๆ ของประชาชน เพื่อให้ประชาชนได้พิจารณาเลือกใช้บริการของธนาคารที่เหมาะสมกับตน ขณะนั้นธนาคารได้ดำเนินการรับฝากเงินอยู่ 14 ประเภท แยกตามลักษณะของเงินฝาก ซึ่งประกอบด้วย

ธุรกิจในการออมสิน

ธนาคารออมสินได้เสนอบริการการออมสินให้แก่ประชาชนตั้งแต่เด็กเล็กอายุ 7 ปีขึ้นไป เมื่อมีสมุดฝากเงินแล้ว จะนำไปขอฝากเพิ่ม ณ สำนักงานธนาคารออมสินแห่งหนึ่งแห่งใดก็ได้ ในบัญชีของสาขาที่รับฝากเงินจากผู้ที่ไม่ได้ฝากบัญชีไว้กับสาขาของตน เรียกเงินประเภทนี้ว่า เงินรับฝากต่างที่ทำการ เป็นเงินสกรับประเภทหนึ่งของสาขา สำหรับการถอนเงินนั้น ลูกค้าจะไปขอถอนเงิน ณ สำนักงานธนาคารออมสินแห่งหนึ่งแห่งใดก็ได้ที่มีใช้สำนักงานที่ได้ฝากเงินไว้ แต่ต้องแสดงความจำนง ณ สำนักงานที่ฝากเงินเสียก่อน เพื่อที่สำนักงานที่ลูกค้านั้นมีบัญชีเงินฝากอยู่จะได้แจ้งไปยังสำนักงานที่ลูกค้านั้นต้องการจะไปถอนเงิน พร้อมทั้งส่งตัวอย่างลายมือชื่อของลูกค้าไปให้ด้วย การถอนเงินต่างสำนักงานนี้ ถึงแม้จะเป็นการเพิ่มงานและภาระให้แก่สาขา แต่ธนาคารออมสินก็ถือว่าเป็นบริการอย่างหนึ่งในด้านที่จะอำนวยความสะดวกให้แก่ลูกค้า ธนาคารออมสินเรียกเงินถอนประเภทนี้ว่า เงินถอนต่างที่ทำการ เป็นเงินสกรับประเภทหนึ่งของสาขา

ธนาคารออมสินได้กำหนดประเภทเงินฝากออมสินเป็น 3 ประเภท ตามระยะเวลาการฝาก ที่แตกต่างกันเป็น 3 ระยะเวลาคือ

1. ประเภทเผื่อเรียก

เงินประเภทนี้เหมาะสำหรับผู้ที่ต้องการออมเงิน ในส่วนที่ยังจำเป็นต้องนำออกใช้จ่ายอยู่ หรือผู้ที่มีรายได้น้อย จำนวนเงินที่ออมไม่พอที่จะนำไปฝากไปประเภทอื่น ก็สามารถนำมาฝากประเภทเผื่อเรียก เพราะการฝากเงินประเภทเผื่อเรียกนี้แต่ละครั้งต้องไม่ต่ำกว่า 1 บาท ซึ่งเป็นจำนวนที่ต่ำมากในปัจจุบัน นอกจากนี้ยังสามารถถอนเงินออกไปใช้จ่ายได้ทันทีที่ต้องการ และยังได้รับประโยชน์จากดอกเบี้ยเงินฝากในช่วงที่เงินยังฝากอยู่กับธนาคาร การจ่ายดอกเบี้ยนั้น ธนาคารกำหนดจ่ายดอกเบี้ยเงินฝากให้แก่จำนวนเงินที่ถอน หากรายการที่ได้ฝากไว้เกินกว่า 1 เดือน รวมทั้ง

คอกเบี้ยที่พึงได้จากจำนวนเงินฝากทุกรายการที่คงอยู่ในบัญชีในอัตราดอกเบี้ยร้อยละ 4.5 ต่อปี (เริ่มในอัตรานี้เมื่อ มกราคม 2520 เดิมกำหนดอัตราดอกเบี้ยไว้ร้อยละ 3.5 ต่อปี) และนำดงรับเป็นคอกเบี้ยทบต้นในบัญชีทุกบัญชีเมื่อสิ้นปีปฏิทิน และในระหว่างปีผู้ฝากสามารถฝากหรือถอนเงินได้ทุกวัน ตามต้องการหลังจากได้เปิดบัญชีเงินฝากครั้งแรกกับธนาคาร

การคาดคะเนจำนวนเงินสกรับและเงินสกรจ่ายในแต่ละวันสำหรับเงินฝากประเภทนี้ทำได้ยาก เนื่องจากไม่มีกำหนดเวลาแน่นอนในการฝากและถอน ลูกค้าน่าจะสามารถมาติดต่อเมื่อใดก็ได้ การคาดคะเนอาจทำได้จากการสังเกตของพนักงานธนาคารอนุมานว่า ในระยะเวลาใดที่มักจะมีการถูกนำเงินมาฝาก และในระยะเวลาใดลูกค้าน่าจะมาถอนเงิน ซึ่งอาจจะมีลักษณะตามฤดูกาลจากการคาดคะเนจำนวนเงินฝากและเงินถอนดังกล่าว ช่วยให้สาขาเตรียมเงินสดไว้ในจำนวนที่พอเหมาะ คือไม่น้อยเกินไปจนไม่พอจ่าย และไม่มากเกินไปจนเกิดความคงการควย

2. ประเภทฝากประจำ 6 เดือน

ก่อนปี พ.ศ. 2520 การฝากเงิน ถอนเงิน และลงคอกเบี้ยทบต้น เป็นลักษณะเดียวกับเงินฝากประเภทเผื่อเรียก เงินฝากแต่ละครั้งไม่ต่ำกว่า 1 บาท เพียงแต่การถอนเงินในจำนวนใดที่ฝากไว้ไม่ถึง 6 เดือน ตามที่ธนาคารกำหนด เงินฝากจำนวนนั้นจะไม่ได้รับคอกเบี้ย ถ้าฝากครบ 6 เดือนก็จะยังไม่ได้รับคอกเบี้ยทันที ต้องรอจนถึงสิ้นปีจึงจะได้รับคอกเบี้ยเงินฝากในอัตรา ร้อยละ 6 ต่อปี ธนาคารอนุมานเห็นว่า การคำนวณคอกเบี้ยให้เมื่อสิ้นปีเช่นนี้ ผู้ฝากเสียประโยชน์ จึงได้เปลี่ยนแปลงระเบียบเงินฝากประเภท 6 เดือนใหม่ โดยกำหนดให้คำนวณคอกเบี้ยให้ทันทีสำหรับเงินฝากที่ครบ 6 เดือน และถ้าครบกำหนด 6 เดือนผู้ฝากไม่มาติดต่อ ธนาคารจะนำคอกเบี้ยเข้าบัญชีให้ การเพิ่มจำนวนเงินฝากแต่ละครั้งต้องไม่ต่ำกว่า 200 บาท เมื่อมีการออกระเบียบใหม่เช่นนี้ ทำให้มีการเปิดบัญชีเงินฝากประเภท 6 เดือนหลายบัญชี ผู้ฝากบางรายเมื่อเปิดบัญชีเงินฝากประเภท 6 เดือน ก็ขอเปิดบัญชีประเภทอื่นแทน เช่นเงินฝากประเภทเผื่อเรียก เพราะการฝากเงินประเภทเผื่อเรียกแต่ละครั้งไม่จำเป็นต้องมีจำนวนเงินถึง 200 บาท

สำหรับการฝากเงินและถอนเงินประเภทประจำ 6 เดือนนี้ มีลักษณะค่อนข้างแน่นอนกว่าเงินฝากประเภทเผื่อเรียก เนื่องจากผู้ฝากมักจะไม่ถอนเงินก่อนครบกำหนด 6 เดือน เพราะจะไม่ได้รับคอกเบี้ย เว้นแต่จะมีความจำเป็นต้องใช้เงินจริง ๆ จึงจะถอนเงินประเภทนี้

3. ประเภทฝากประจำ 12 เดือน

สำหรับผู้ที่มีความสามารถในการออมสูง และต้องการได้ประโยชน์จากดอกเบี้ยเงินฝากในอัตราสูง ควรฝากเงินเป็นรายปีในประเภทนี้ การฝากเงินประเภทนี้ จำนวนเงินที่ฝากแต่ละครั้งต้องไม่ต่ำกว่า 1,000 บาท เมื่อฝากเงินครบกำหนด 12 เดือน จะได้รับดอกเบี้ยเงินฝากในอัตราร้อยละ 8 ต่อปี ซึ่งตามระเบียบเดิมถ้าฝากไม่ครบ 12 เดือน แม้จะขาดไปเพียง 1 วัน ก็จะไม่ได้รับดอกเบี้ย ธนาคารออมสินจึงเปลี่ยนระเบียบใหม่เมื่อธันวาคม 2520 โดยกำหนดว่า เมื่อฝากเงินครบ 6 เดือนหากต้องการถอนจะได้รับดอกเบี้ยจากธนาคารในอัตราร้อยละ 6 ต่อปี สำหรับระยะเวลา 6 เดือน ถ้าฝากครบมีผู้ฝากไม่มาติดต่อ ธนาคารจะนำเงินดอกเบี้ยเข้าบัญชีให้ เท่ากับดอกเบี้ยทบต้น

ผู้ฝากเงินประเภทนี้ มักจะฝากไว้เพื่อเป็นการสะสมหาผลประโยชน์จากดอกเบี้ยเงินที่นำมาออมมักจะเป็นส่วนที่เหลือจากการใช้จ่ายแล้ว เงินฝากประเภทนี้จึงมักมีการเคลื่อนไหวน้อยกว่าเงินฝากประเภทอื่น ๆ

การฝากเงินทั้ง 3 ประเภทนี้ เงินที่ฝากไว้แม้จะตั้งไว้นานสักปีก็ไม่สูญหายหรือขาดอายุ ขอถอนคืนได้เสมอพร้อมทั้งดอกเบี้ย (ถ้ามี) สาขาของธนาคารออมสินในกรุงเทพมหานครแทบทุกแห่ง มีตู้มาชอรับเงินฝากตลอดทั้งทุกเดือน แต่เป็นจำนวนเงินเพียงเล็กน้อย ไม่มีผลกระทบกระเทือนถึงจำนวนเงินสะสมสำรองมากนัก

005813

ธุรกิจ ในด้านการธนาคาร

ธนาคารออมสินได้เปิดทำการธุรกิจฝ่ายการธนาคาร ดำเนินงานลักษณะเดียวกับธนาคารพาณิชย์ทั่วไป โดยเปิดทำการควบคู่กับธุรกิจการออมสิน ทั้งนี้เพื่ออำนวยความสะดวกและประโยชน์ในด้านการค้าให้แก่ประชาชน ธนาคารออมสินเปิดบริการธุรกิจด้านการธนาคารในบางสาขาที่อยู่ในท้องถิ่นที่มีธุรกิจการค้าหนาแน่นเท่านั้น ในปี 2518 มีสาขาที่เปิดบริการด้านการธนาคาร 31 สาขา เป็นสาขาในส่วนกลางและส่วนภูมิภาค สำหรับในกรุงเทพมหานคร มีสาขาที่เปิดทำการธุรกิจด้านการธนาคารอยู่ 12 สาขา ได้แก่ สาขาราชดำเนิน วงเวียนใหญ่ ตลาดพลู ถลองเตย พระโขนง บางกระบือ สามย่าน หัวลำโพง บางรัก มีนบุรี ถนนเพชรบุรี และดอนเมือง

ธุรกิจด้านการธนาคารของธนาคารออมสินมี 3 ประเภท คือ

1. ประเภทฝากกระแสรายวัน

ธนาคารออมสินเปิดบริการเงินฝากประเภทนี้ เพื่อให้ความสะดวกแก่นักธุรกิจ พ่อค้า และประชาชนทั่วไปที่ประกอบธุรกิจมีเงินหมุนเวียนอยู่ประจำ แต่ไม่สะดวกและไม่ปลอดภัยที่จะรับเงินสดหรือจ่ายเงินสด สามารถใช้บริการรับเงินหรือจ่ายเงินเป็นเช็คแทน โดยเปิดบัญชีเงินฝากกระแสรายวันครั้งแรกเพียง 1,000 บาทขึ้นไป จะได้เช็คจากธนาคารออมสินนำไปใช้สั่งจ่ายแทนเงินสด ธนาคารออมสินจ่ายดอกเบี้ยเงินฝากประเภทนี้ในอัตราร้อยละ 0.5 ต่อปีในยอดเงินฝากคงเหลือที่ไม่ต่ำกว่า 1,000 บาท และเป็นยอดเงินฝากที่สำคัญของแต่ละเดือน

เงินฝากประเภทนี้เหมือนกับเงินฝากกระแสรายวันของธนาคารพาณิชย์ทั่วไป ในข้อที่ว่าผู้ฝากสามารถนำเช็คไปใช้สั่งจ่ายเงินแทนการจ่ายเงินสดได้ แต่ยังมีข้อแตกต่างกันอยู่ คือ

(1) ธนาคารพาณิชย์ทั่วไป ไม่จ่ายดอกเบี้ยให้สำหรับเงินฝากกระแสรายวัน แต่ธนาคารออมสินจ่ายดอกเบี้ยให้ในอัตราร้อยละ 0.5 ต่อปี

(2) ผู้ที่มีบัญชีเงินฝากกระแสรายวันกับธนาคารพาณิชย์ อาจขอทำสัญญาเบิกเงินเกินบัญชีได้ โดยต้องจ่ายดอกเบี้ยสำหรับจำนวนเงินที่เบิกเกินบัญชี ดอกเบี้ยดังกล่าวเป็นรายใดอย่างหนึ่งของธนาคารพาณิชย์ แต่ผู้ที่มีบัญชีเงินฝากกระแสรายวันกับธนาคารออมสิน ไม่สามารถขอทำสัญญาขอเบิกเงินเกินบัญชีได้ เพราะธนาคารออมสินไม่มีนโยบายในการลงทุนหาผลประโยชน์ในค่านี้นั้น ธนาคารออมสินเปิดดำเนินการด้านการธนาคาร เพื่ออำนวยความสะดวกให้ลูกค้าของธนาคารในการใช้เช็คเท่านั้น

(3) จำนวนเงินที่เปิดบัญชีครั้งแรกสำหรับเงินฝากกระแสรายวันของธนาคารพาณิชย์ต้องไม่ต่ำกว่า 5,000 บาท บางธนาคารต้องไม่ต่ำกว่า 10,000 บาท เป็นจำนวนที่สูงกว่าจำนวนเงินเปิดบัญชีของธนาคารออมสินซึ่งกำหนดไว้เพียง 1,000 บาท เป็นการเปิดโอกาสให้นักธุรกิจ พ่อค้าและประชาชนที่มีเงินหมุนเวียนไม่สูงมากนักสามารถใช้เช็คได้

การฝากเงินและถอนเงินสำหรับเงินฝากประเภทนี้ มีลักษณะอย่างเดียวกันกับเงินฝากประเภทเมื่อเรียก คือผู้ฝากจะนำเงินมาฝากเมื่อใดก็ได้ จะมาถอนเงินเมื่อใดก็ได้ ทำให้ยากแก่การคาดคะเนจำนวนเงินสคริปและเงินสดจ่ายของสาขา

2. เงินฝากประเภทการธนาคารประจำ 6 เดือน

ผู้ที่มีรายได้ออกสูงพอสมควร และยังไม่มีความจำเป็นต้องใช้ธุรกิจในบ้านเช็คก็สามารถ
ออมเงินไว้ช่วยการฝากเงินในประเภทการธนาคารประจำ 6 เดือน โดยต้องเริ่มเปิดบัญชีครั้งแรก
ด้วยเงินจำนวนตั้งแต่ 1,000 บาทขึ้นไป เมื่อครบกำหนด 6 เดือนจะได้รับดอกเบี้ยเงินฝากในอัตรา
ร้อยละ 6 ต่อปี เงินฝากประเภทนี้มีลักษณะคล้ายกับเงินฝากการออมสินประจำ 6 เดือน ต่างกันแค่
เพียงจำนวนเงินเปิดบัญชีครั้งแรกเท่านั้นที่เงินฝากประเภทการธนาคารประจำ 6 เดือนต้องมีจำนวน
เงินสูงกว่าประเภทการออมสินประจำ 6 เดือน สำหรับการถอนเงินฝากประเภทนี้มีลักษณะค่อนข้าง
แน่นอน เพราะผู้ฝากส่วนใหญ่มักจะรอให้ครบกำหนด 6 เดือนจึงจะถอน เพราะมิฉะนั้นจะไม่ได้รับดอก
เบี้ย เงินสภที่สาขาจะต้องเก็บไว้จ่ายผู้ที่มาถอนเงินฝากประจำ 6 เดือนนี้ พอจะกำหนดจำนวนได้โดย
ดูจากวันครบกำหนด 6 เดือนของเงินฝากประเภทนี้ว่าในวันใดบ้างที่มีเงินฝากประเภทนี้ครบกำหนด
ในจำนวนเงินเท่าใด คาดว่าจะมีผู้ฝากต่อประมาณเท่าใด และผู้ที่ถอนเงินออกไปจะเป็นเท่าไร

3. เงินฝากประเภทการธนาคารประจำ 12 เดือน

ผู้ฝากที่มีเงินออมสูง และเป็นจำนวนเงินที่ยังไม่จำเป็นต้องใช้ สามารถฝากไว้กับ
ธนาคารออมสินได้ในระยะเวลาอันยาวนาน ควรจะฝากเงินไว้ในประเภทฝากประจำ 12 เดือน เพราะจะ
ได้รับดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ 8 สูงกว่าเงินฝากประเภทอื่น ๆ การเปิดบัญชีเงินฝากประเภทนี้ต้อง
มีจำนวนเงินตั้งแต่ 1,000 บาทขึ้นไป

เงินฝากประเภทการธนาคารประจำ 12 เดือนนี้ เหมือนกับเงินฝากประเภทการ
ออมสินประจำ 12 เดือน เหตุที่ให้บริการเหมือนกันเพราะลูกค้าของฝ่ายการธนาคารและลูกค้าของ
ฝ่ายการออมสินเป็นคนละกลุ่มกัน ในกรุงเทพมหานคร สำนักงานใหญ่และสาขาบางแห่ง เช่น สาขา
ราชดำเนิน แยกงานด้านฝ่ายการธนาคารและการออมสินออกจากกัน พนักงานที่ให้บริการอยู่คนละฝ่าย
ลูกค้าที่มาติดต่อฝ่ายการธนาคารก็มักจะไม่ได้อินใจเงินฝากทางด้านการออมสิน อย่างไรก็ตามสำหรับ
สาขาคามatangจังหวัด พนักงานของการธนาคารออมสินที่ให้บริการทางด้านฝ่ายการธนาคารและด้าน
ฝ่ายการออมสินก็เป็นชุดเดียวกัน เพียงแค่แบ่งประเภทบัญชีและแบบฟอร์มหรือเอกสารในการลงบัญชีให้
ต่างกันเท่านั้น ธนาคารออมสินจึงมีนโยบายที่จะรวมเงินฝากประเภทการธนาคารประจำ 12 เดือน
ของสาขาคามatangจังหวัด มาเป็นประเภทการออมสินประจำ 12 เดือนเพียงประเภทเดียว โดยการไม่
เพิ่มจำนวนบัญชีเงินฝากประเภทการธนาคารประจำ 12 เดือน ผู้ที่ต้องการฝากประจำ 12 เดือน

พนักงานจะแนะนำให้เปิดบัญชีเงินฝากประเภทการออมสิน ส่วนลูกค้าที่ฝากเงินประเภทการธนาคารประจำ 12 เดือนอยู่แล้วก็ให้บริการอย่างเดิมต่อไป¹

เงินฝากประเภทนี้มีการเคลื่อนไหวน้อย ผู้ฝากไม่นิยมถอนออกไปก่อนที่จะครบกำหนด 12 เดือน ธนาคารออมสินสามารถนำเงินที่ได้รับจากเงินฝากประเภทนี้ไปลงทุนหาผลประโยชน์ได้นานกว่าเงินฝากประเภทอื่น แต่ธนาคารออมสินก็ต้องจ่ายดอกเบี้ยให้แก่เงินฝากประเภทนี้สูงเช่นกัน

ธุรกิจในการถือหลักทรัพย์ออมสิน

ผู้ถือการออมเงินโดยยึดถือหลักทรัพย์เป็นหลักประกัน ธนาคารออมสินได้กำหนดหลักหลักทรัพย์ออมสินขึ้นสนองความต้องการของประชาชน 2 ประเภทคือ

1. สลากออมสิน

ธนาคารออมสินได้จัดทำหน่วยหลักทรัพย์ออมสิน โดยกำหนดให้เลขหมายสลากออมสินฉบับละ 1 เลขหมาย ราคาจำหน่ายฉบับละ 20 บาท มีกำหนดอายุ 3 ปี สลากออมสินของธนาคารออมสินนี้ออกจำหน่ายเป็นงวด ๆ เมื่อจำหน่ายสลากออมสินหมดงวด จึงจะออกจำหน่ายงวดต่อไป สลากออมสินเหมือนกับสลากกินแบ่งรัฐบาล โดยธนาคารออมสินจะออกรางวัลทุกเดือน ๆ ละครั้ง (ทุกวันที่ 20 ของเดือน) ผู้ถือสลากออมสินที่มีเลขหมายตรงกับเลขหมายรางวัลของธนาคาร จะได้รับรางวัลเป็นเงินจำนวนต่าง ๆ กัน สลากออมสินมีอายุกำหนด 3 ปี ทุกฉบับมีสิทธิถูกรางวัลทุกเดือน ดังนั้นสลากออมสินทุกฉบับจึงมีสิทธิถูกรางวัลทั้งหมด 36 ครั้ง สลากออมสินที่ถูกรางวัลไปแล้วก็ยังมีสิทธิถูกรางวัลในเดือนต่อ ๆ ไปได้อีก ธนาคารออมสินจะต้องจ่ายเงินรางวัลในแต่ละเดือนจำนวน 41,171 รางวัล เป็นเงินประมาณ 7,262,780.00 บาท สำหรับการขอรับเงินรางวัลนั้น จะขอรับได้ที่สำนักงานใหญ่และสาขาที่ถูกรางวัลซื้อสลากฉบับนั้น ในกรุงเทพมหานคร สาขามักจะจ่ายเงินรางวัลที่มีจำนวนไม่สูงนัก เงินรางวัลสูง ๆ มักไปจ่ายที่สำนักงานใหญ่

¹ สัมภาษณ์ ธงชัย นฤประคอง, หัวหน้าฝ่ายการออมสิน, 29 สิงหาคม 2520

เมื่อสลากออมสินฝากครบ 3 ปีแล้ว จะถูกรางวัลหรือไม่ถูกเลย ธนาคารออมสินจะคืนเงินต้นพร้อมดอกเบี้ยให้ฉบับละ 20.60 บาท หรือในระหว่าง 3 ปีจำเป็นต้องขอลอนเงินคืนก่อนกำหนดก็ได้ จะได้เงินคืนเต็มจำนวนฉบับละ 20 บาท

เมื่อมีความจำเป็นต้องใช้เงินจะขอกู้เงินจากธนาคารออมสินได้โดยใช้สลากออมสินเป็นหลักประกัน ขอกู้ได้ฉบับละ 20 บาทจากสาขาที่ผู้ซื้อสลากออมสิน โดยเสียดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ 9 ต่อปี ทั้งนี้ในระหว่างที่เจ้าของสลากออมสินก็ยังมีส่วนถือสลากออมสินรางวัล เช่น เก็บ

สลากออมสินเป็นที่นิยมของประชาชนมาก เพราะได้รับประโยชน์จากการฝากเงินประเภทนี้หลายประการ เงินสักรับของสาขาได้มาจากการขายสลากออมสินมาก และเมื่อสลากครบกำหนด 3 ปี เจ้าของสลากบางรายก็ไม่ขอลอนเงินออกไป แต่จะซื้อสลากออมสินฉบับใหม่ บางครั้งก็นำเงินมาสมทบซื้อเพิ่มอีกด้วย เมื่อถูกรางวัลก็เช่นเดียวกัน บางรายจะนำเงินรางวัลที่ได้รับนั้นซื้อสลากออมสินเพิ่มอีก ส่วนที่มาขอลอนเงินก่อนครบ 3 ปีนั้นก็อยู่บ้าง แต่มีจำนวนน้อย

2. พันธบัตรออมสิน

เป็นหลักทรัพย์อีกประเภทหนึ่งที่ธนาคารออมสินออกจำหน่ายให้แก่ประชาชนทั่วไป ฉบับละ 20 บาท แยกจำหน่ายเป็น 2 งวดตามระยะเวลาฝากและดอกเบี้ย คือระยะเวลาฝาก 5 ปี จ่ายดอกเบี้ยพันธบัตรออมสินในอัตราร้อยละ 6 ต่อปี และระยะเวลาฝาก 3 ปี จ่ายดอกเบี้ยพันธบัตรออมสินในอัตราร้อยละ 4 ต่อปี หากผู้ถือพันธบัตรออมสินต้องการถอนเงินคืนก่อนครบกำหนด ก็จะได้รับเงินคืนพร้อมดอกเบี้ยตามส่วน

เงินฝากประเภทนี้ไม่เป็นที่นิยมของประชาชน สาขาแต่ละแห่งมีเงินรับจากเงินฝากประเภทนี้น้อยมากเมื่อเทียบกับเงินรับจากเงินฝากประเภทอื่น ๆ ขณะนี้การธนาคารออมสินกำลังพิจารณาปรับปรุงธุรกิจประเภทนี้ ในด้านการเพิ่มอัตราดอกเบี้ยพันธบัตร การกำหนดราคาจำหน่ายให้หลายราคา เปลี่ยนแปลงกำหนดเวลาฝาก และเงื่อนไขอื่น ๆ ให้เหมาะสมกับความต้องการของประชาชนทั่วไป

ธุรกิจในการประกันชีวิต

ธนาคารออมสินได้กำหนดธุรกิจเงินฝากที่ผนวกเอาหลักเกณฑ์การประกันชีวิตเข้ากับการออมสิน เพื่อเป็นหลักประกันในชีวิตให้แก่ผู้ฝากและครอบครัว แบ่งได้เป็นประเภทต่าง ๆ ดังนี้

1. ประเภทสงเคราะห์ชีวิตและครอบครัว

ผู้ฝากเงินประเภทนี้ ต้องมีอายุตั้งแต่ 20 ปีถึง 55 ปี วงเงินสงเคราะห์ที่เขาประกันไม่เกิน 50,000.00 บาท จำนวนเงินที่ต้องส่งฝากจะมากหรือน้อยขึ้นอยู่กับความแตกต่างในเรื่องอายุผู้ฝาก และระยะเวลาที่ขอประกันซึ่งจะขอประกันในระยะเวลา 5, 10, 15 หรือ 20 ปีก็ได้ โดยจะส่งเงินฝากปีละครั้ง, 6 เดือน, 3 เดือน หรือเดือนละครั้งก็ได้ เมื่อผู้ฝากตาย ถ้าส่งเงินไว้เกิน 6 เดือน แต่ไม่ถึง 1 ปี ธนาคารจะจ่ายเงินสงเคราะห์ให้ครึ่งหนึ่ง ถ้าส่งเงินไว้ครบ 1 ปีขึ้นไป ธนาคารจะจ่ายเงินสงเคราะห์ให้เต็มจำนวนที่เขาประกัน กรณีที่ผู้ฝากทุพพลภาพหลังจากส่งเงินฝากครบ 1 ปีแล้ว ก็ไม่ต้องส่งเงินฝากอีก เมื่อถึงกำหนด ธนาคารจะจ่ายเงินสงเคราะห์เต็มจำนวน

นอกจากนี้เมื่อส่งเงินฝากครบ 3 ปีแล้ว ผู้ฝากยังจะได้รับเงินปันผลจากธนาคารในอัตราร้อยละ 3 ต่อปีอีกด้วย หรือถ้าต้องการใช้เงินจะชอกูหรือเลิกฝากก็ได้

2. ประเภทสงเคราะห์ชีวิตและการศึกษา

ผู้ที่ขอฝากเงินประเภทนี้ได้ ต้องมีอายุระหว่าง 20 ปีถึง 50 ปี เป็นการฝากเพื่อประสงค์จะหาทุนไว้ให้เด็กได้ศึกษาเล่าเรียนในอนาคต สามารถส่งเงินฝากขอรับเงินสงเคราะห์เป็นทุนการศึกษาได้ไม่เกิน 100,000.00 บาท กำหนดเวลาขอรับทุนตั้งแต่ 5 ปีถึง 20 ปี แล้วแต่ผู้ฝากจะเลือกให้เหมาะสมกับการที่เด็กจะต้องใช้เงินสำหรับการศึกษาในเวลาใด การส่งเงินฝากจะส่งปีละครั้ง หรือ 6 เดือน หรือ 3 เดือนก็ได้ กรณีผู้ฝากเสียชีวิตก็ไม่ต้องส่งเงินฝากอีก จะถือเสมือนหนึ่งว่าผู้ฝากได้ส่งเงินฝากไว้แล้วทุกงวด ธนาคารออมสินจะจ่ายเงินสงเคราะห์เป็นทุนการศึกษาให้แก่เด็กผู้รับประโยชน์เมื่อครบกำหนดเวลาขอรับเงินสงเคราะห์เป็นรายปีรวม 5 ปี โดยไม่ต้องส่งเงินฝากใด ๆ ทั้งสิ้น ถ้าในระหว่างที่ยังต้องส่งเงินฝากอยู่ เด็กเสียชีวิต โหยงเลิกการขอรับเงินสงเคราะห์ ธนาคารออมสินจะจ่ายเงินที่ผู้ฝากได้ส่งฝากไว้แล้วทั้งหมดคืนให้ พร้อมทั้งดอกเบี้ยทบต้นร้อยละ 3 ต่อปี

3. ประเภทสงเคราะห์ที่วิญญู

เงินฝากประเภทนี้ ผู้ฝากไม่ต้องส่งเงินฝากเป็นประจำทุกงวด จะฝากเมื่อไรก็ได้ ยิ่งฝากมากเท่าไร ก็ยิ่งเป็นประโยชน์แก่ผู้ฝากมากขึ้นเท่านั้น ผู้ฝากเงินประเภทนี้จะต้องมีอายุตั้งแต่ 20 ปีขึ้นไป แต่ต้องไม่เกิน 59 ปีบริบูรณ์ โดยนำเงินฝากออมสินครั้งหนึ่ง ๆ ต้องไม่ต่ำกว่า 50.00 บาท และจะถอนเงินได้ไม่เกินปีละ 12 ครั้ง เมื่อถอนแล้วจะต้องมียอดเงินคงเหลือไว้ในบัญชีไม่น้อยกว่า 500.00 บาท เว้นแต่จะขอเลิกฝาก ถ้าฝากไว้อย่างไม่ครบ 1 ปี ผู้ฝากเสียชีวิต ธนาคารออมสิน จะจ่ายเงินตามจำนวนที่เหลืออยู่ในสมุดฝาก พร้อมดอกเบี้ยประจำปีให้แก่ผู้รับประโยชน์ หรือผู้รับมรดก กรณีผู้ฝากเสียชีวิตหลังจากฝากเงินประเภทนี้ครบ 1 ปี ธนาคารออมสินจะจ่ายเงินทั่วบัญชีให้แก่ผู้รับมรดกหรือผู้รับประโยชน์ โดยจะจ่ายเงินฝากคงเหลือครั้งสุดท้ายตามที่ปรากฏในสมุดฝากพร้อมทั้งดอกเบี้ยประจำปี บวกด้วยเงินอีกจำนวนหนึ่งเท่ากับยอดเงินฝากคงเหลือในบัญชี ในวันก่อนที่ผู้ฝากตาย 180 วัน แต่ไม่เกิน 20,000.00 บาท เงินฝากทุกจำนวนจะได้รับดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ 0.5 ต่อปี และจะลงรับดอกเบี้ยให้เมื่อสิ้นปีปฏิทิน การฝากเงินประเภทนี้ ประโยชน์ที่จะได้รับ สิ้นสุดในวันที่ผู้ฝากมีอายุครบ 60 ปีบริบูรณ์ ธนาคารออมสินจะจ่ายเงินฝากคงเหลือในบัญชี พร้อมด้วยดอกเบี้ยคืนให้

ธุรกิจในการประกันชีวิตนี้ เงินฝากแต่ละประเภทมีกำหนดเวลาในการฝากแน่นอน เนื่องจากมีการตกลงกันล่วงหน้าว่าจะฝากอย่างไร เมื่อไร สาขาสามารถทราบจำนวนเงินและเวลาที่จะได้รับเงินฝากประเภทนี้ได้ อย่างไรก็ตามจากรายการรับเงินฝากของสาขาต่าง ๆ ในกรุง เพชรบูรณ์ พบว่า มีเงินรับจากเงินฝากประเภทนี้น้อยมาก ไม่ค่อยมีผลกระทบกระเทือนต่อกระแสเงินสดของสาขา การที่ธุรกิจคานนี้ไม่เป็นที่ยอมรับของประชาชนอาจจะเป็นเพราะยังมีการประชาสัมพันธ์ไม่เพียงพอ ประชาชนทั่วไปยังไม่ทราบและไม่เข้าใจวิธีการฝากเงินรวมทั้งประโยชน์ที่จะได้รับจากการฝากเงินประเภทนี้ หรืออาจจะเป็นเพราะเงื่อนไขต่าง ๆ ในการฝากเงินยังไม่เหมาะสม ประชาชนจึงไม่นิยม ซึ่งเป็นเรื่องที่ต้องศึกษาและวิเคราะห์หาสาเหตุรวมทั้งหาทางแก้ไขต่อไป เพื่อให้ธนาคารออมสินได้รับเงินฝากเพิ่มขึ้น และได้รับในจำนวนและเวลาที่แน่นอน ทำให้สามารถลดจำนวนเงินสดที่สำรองสำหรับระยะเวลานี้ได้ เนื่องจากจะได้รับเงินสดแน่นอนจำนวนหนึ่งแล้ว

ธุรกิจในการโอนและขนส่งเงิน

การนำเงินสดติดตัวจำนวนมาก ๆ ในขณะที่ยังเดินทางยังไม่สะดวกและไม่ปลอดภัย นอกจากนั้นหากการนำเงินสดติดตัวไปนั้น มีโทษนำไปเพื่อใช้จ่ายของตนเอง แต่เป็นการนำไปจ่ายให้แก่บุคคลอื่น นอกจากจะไม่ปลอดภัยแล้ว ยังทำให้เสียเวลาในการเดินทางอีกด้วย ธนาคารออมสินได้เปิดบริการทำหน้าที่เป็นสื่อกลางในการโอนและขนส่งเงินแทน โดยสามารถดำเนินการได้อย่างกว้างขวาง ทมสำนักงานสาขาของธนาคารออมสินที่มีกระจายอยู่ทั่วประเทศมากกว่า 300 แห่ง

1. ประเภทรับ จ่าย และโอนเงิน (อรจ.)

การฝากเงินประเภทนี้เหมาะสำหรับผู้ที่ทำการค้า หรือผู้ที่มีการส่งเงิน จ่ายเงิน และโอนเงิน จากจังหวัดหนึ่งไปอีกจังหวัดหนึ่ง เมื่อเปิดบัญชี อรจ. กับสำนักงานสาขาต่าง ๆ ของธนาคารออมสินด้วยเงินสาขาละ 50.00 บาท จะเปิดบัญชีไว้ที่สาขาก็ได้ตามความจำเป็น ผู้ฝากสามารถโอนเงินจากจังหวัดหนึ่งไปยังอีกจังหวัดหนึ่งได้ทันที โดยธนาคารออมสินจะดำเนินการโอนเงินเข้าบัญชีให้ โดยไม่ต้องเสียค่าบริการ นอกจากนี้ยังสามารถโอนเงินไปเข้าบัญชี อรจ. ของบุคคลอื่นได้ หรือรับโอนจากบุคคลอื่น หรือสั่งจ่ายโอนเงินไปให้ตนเองหรือบุคคลอื่นก็ได้ สำหรับผู้ที่ไม่ได้เปิดบัญชี อรจ. ไว้ แต่ต้องการใช้บริการโอนเงินไปเข้าบัญชี อรจ. ของบุคคลอื่นก็ได้

สาขาที่ตั้งอยู่ใกล้กับบริษัทการค้า มักจะมีรายการรับและจ่ายเงินจากบัญชี อรจ. มาก แต่ถ้าเป็นสาขาอื่น ๆ การรับและจ่ายเงินจากบัญชี อรจ. มีน้อยมาก บริษัทการค้าที่นิยมเปิดบัญชี อรจ. ไว้กับธนาคารออมสิน ได้แก่บริษัทที่มีสาขาหรือตัวแทนจำหน่ายอยู่ในเขตต่าง ๆ เช่น บริษัทซิงเกอร์จำกัด จะเปิดบัญชี อรจ. ไว้ที่สาขางบางรัก เมื่อตัวแทนจำหน่ายขายสินค้าได้ จะโอนเงินที่ได้จากการจำหน่ายไปให้บริษัทซิงเกอร์โดยผ่านบัญชี อรจ. ซึ่งสะดวกและรวดเร็ว บริษัทซิงเกอร์จะรับเงินจากบัญชี อรจ. ที่สาขางบางรัก ในแต่ละเดือนสาขางบางรักต้องจ่ายเงินจากบัญชี อรจ. ให้แก่บริษัทซิงเกอร์เป็นจำนวนมาก แต่มักจะจ่ายเป็นเช็ค ดังนั้นถึงแม้จะมีการถอนเงินจากบัญชี อรจ. มาก ก็ไม่กระทบกระเทือนกระแสเงินสดมากนัก แต่ตามบริษัทซิงเกอร์ เปลี่ยนแปลงวิธีการรับเงิน โดยขอรับเป็นเงินสดเมื่อใด สาขางบางรักจำเป็นจะต้องเปลี่ยนแปลงจำนวนเงินสดในมือให้เพียงพอจ่ายบริษัทซิงเกอร์จย

2. ประเภทตัวแลกเงินเพื่อเดินทาง

ตัวแลกเงินเพื่อเดินทางภายในประเทศของธนาคารออมสิน ช่วยให้ผู้ที่เดินทางไม่จำเป็นต้องนำเงินสดติดตัวไป ซึ่งอาจเกิดการสูญหาย หรือได้รับอันตรายจากโจรผู้ร้าย ตัวแลกเงินเพื่อเดินทางของธนาคารออมสิน มีอยู่ 5 ชนิด คือชนิดราคา 100 บาท, 500 บาท, 1,000 บาท, 5,000 บาท และ 10,000 บาท ธนาคารออมสินคิดค่าธรรมเนียมในอัตราร้อยละ 0.20 บาท ผู้เดินทางสามารถนำเงินสดไปซื้อตัวแลกเงินดังกล่าวจากสำนักงานของธนาคารออมสินทุกแห่ง และนำติดตัวไปขึ้นเงินสดจากสำนักงานสาขาของธนาคารออมสินได้ทั่วประเทศ จะขึ้นเงินสดด้วยตนเองหรือจำมอบให้บุคคลอื่นไปขึ้นเงินสดแทน หรือซื้อส่งให้บุคคลอื่นโดยระบุชื่อผู้รับเงินไว้ในตัว หรือนำฝากเข้าบัญชีเงินฝากก็ได้ ตัวแลกเงินเพื่อเดินทางทุกชนิดมีกำหนดอายุไว้ 12 เดือน เมื่อตัวพนักกำหนดหรือตัวเกิดชำรุดเสียหาย ก็สามารถนำไปแจ้งขอรับเงินได้ที่สำนักงานที่จำหน่ายตัวนั้น

ในกรุงเทพมหานคร นักเรียน นิสิต นักศึกษา ที่มีภูมิลำเนาอยู่ต่างจังหวัด และเข้ามาศึกษาในกรุงเทพมหานคร นิยมใช้ตัวแลกเงินเพื่อเดินทางมาก ในระยะเปิดภาคการศึกษามักจะซื้อตัวแลกเงินเพื่อเดินทางจากภูมิลำเนาเดิมมาขอขึ้นเงินจากสาขาของธนาคารออมสินในกรุงเทพฯ หรืออาจจะเป็นตัวแลกเงินเพื่อเดินทางที่ผู้ปกครองส่งมาให้ สาขาของธนาคารออมสินที่ตั้งอยู่ใกล้สถานศึกษา หรือหอพักนักเรียนต่างจังหวัด มีการจ่ายเงินประเภทตัวแลกเงินเพื่อเดินทางมาก เช่น สาขาสามย่าน ทหารพระลาน อรุณพงษ์ และบางพลัด นอกจากนักศึกษาแล้ว ผู้ที่เดินทางจากต่างจังหวัดมากรุงเทพฯ ก็นิยมใช้ตัวแลกเงินเพื่อเดินทาง เห็นได้จากสาขาจรัลสนิทวงศ์ ซึ่งอยู่ใกล้สถานีขนส่งสายใต้ มีผู้นำตัวแลกเงินมาขึ้นเงินสดมาก อีกสาขาหนึ่งคือสาขาป้อมปราบ ซึ่งมักจะมีผู้นำตัวแลกเงินมาขอขึ้นเงินเพื่อนำไปซื้อสินค้า เพราะสาขาป้อมปราบอยู่ใกล้กับย่านการค้าของพ่อค้าขายส่ง ทางด้านการจำหน่ายตัวแลกเงินเพื่อเดินทาง ผู้ที่นิยมซื้อตัวแลกเงินมา ได้แก่ ข้าราชการ พนักงานรัฐวิสาหกิจ ซึ่งต้องเดินทางไปปฏิบัติราชการต่างจังหวัดเป็นครั้งคราว เช่น ข้าราชการกรมทางหลวง ข้าราชการสำนักงานคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน เป็นต้น

ธุรกิจในด้านการเคหะ

เนื่องจากความต้องการในด้านการเคหะของประชาชนได้เพิ่มสูงขึ้น ทางราชการและหน่วยงานเอกชน ต่างให้ความสำคัญในด้านการจัดสร้างที่อยู่อาศัย และจัดสรรบ้านพักอาศัยให้แก่ประชาชน แต่ก้ยังไม่เพียงพอกับความต้องการของประชาชน ธนาคารออมสินจึงได้เข้าไปมีส่วนในด้านจัด

กรมทะเบียนการค้า โดยนอกจากจะให้กรมทะเบียนแห่งชาติได้ขยับไปลงทุนแล้ว ธนาคารออมสิน ยังได้เปิดบริการเงินฝากประเภทเศษเสี้ยวเศษคราะหโดยเริ่มตั้งแต่ปี 2512 กำหนดให้เงินฝากเงินประเภทนี้ต้องมีสัญชาติไทย อายุตั้งแต่ 18 ปีขึ้นไปแต่ไม่เกิน 50 ปี ต้องฝากเงินสม่ำเสมอเป็นประจำทุกเดือน เดือนละครั้ง จำนวนเงินที่ฝากต้องเท่ากับทุกเดือน และต้องไม่ต่ำกว่า 100 บาท ธนาคารคิดดอกเบี้ยเงินฝากไว้ในอัตราร้อยละ 3 ต่อปี ผู้ฝากจะขอถอนเงินฝากไม่ได้ เว้นแต่จะเลิกฝากหรือขอกู้เงินแล้ว เมื่อฝากครบกำหนด 3ปี, 4ปี, หรือ 5 ปีตามที่ตกลงไว้ และในขณะ 12 เดือนติดกันในกรณีส่งเงินฝากไม่เกิน 1 ครั้ง มีสิทธิกู้เงินเพื่อไปใช้จ่ายในบ้านที่อยู่อาศัย ซึ่งอาจจะนำไปซื้อที่ดินพร้อมบ้าน ซ่อมที่ดินและปลูกบ้านในที่ดินนั้น ซ่อมที่ดินที่ผู้ฝากปลูกบ้านอยู่แล้ว และปลูกบ้านหรือต่อเติมซ่อมแซมบ้านของผู้ฝากในที่ดินที่เป็นของผู้ฝากเอง

จำนวนเงินที่ขอกู้ จะกู้ได้ 2 เท่าของจำนวนเงินที่ฝากไว้ทั้งหมดรวมทั้งดอกเบี้ย แต่ต้องไม่เกินวงเงิน 200,000 บาท และต้องไม่เกิน 65 เปอร์เซ็นต์ของราคาหลักทรัพย์ที่นำมาค้ำประกันการกู้ ธนาคารออมสินคิดดอกเบี้ยเงินกู้ในอัตราร้อยละ 7 ต่อปี ผู้กู้ต้องผ่อนชำระเงินต้นและดอกเบี้ยเป็นรายเดือนภายใน 15 ปี ที่ดินและเศษที่จะกู้เงินไปซื้อ ปลูกสร้าง ซ่อมแซมหรือต่อเติมจะต้องอยู่ในเขตกรุงเทพมหานคร นนทบุรี สมุทรปราการ ปทุมธานี นครปฐม นครสวรรค์ เชียงใหม่ นครราชสีมา สุราษฎร์ธานี ชอนแก่น สงขลา ส่วนในเขตจังหวัดอื่น ธนาคารออมสินจะประกาศให้ทราบเป็นคราว ๆ ไป

การฝากเงินประเภทนี้ฝากได้ทั้งสาขาทุกแห่ง แต่เมื่อครบกำหนดจะขอกู้เงินจะต้องติดต่อที่กองผลประโยชน์ สำนักงานใหญ่ การจ่ายเงินกู้และกรชำระเงินกู้เป็นหน้าที่ของกองผลประโยชน์ สำนักงานใหญ่ ดังนั้นสาขาของธนาคารออมสินจึงมีแต่รายการรับเงินจากผู้ฝาก เงินฝากประเภทนี้ซึ่งมีลักษณะสม่ำเสมอ จำนวนเงินและวันที่รับเงินแน่นอน สาขาสามารถกำหนดจำนวนเงินสกรับได้ รายการรับเงินของสาขาในกรุงเทพฯ มีเงินรับจากเงินฝากประเภทนี้น้อยมาก ไม่เป็นที่นิยมของประชาชน ซึ่งอาจจะเนื่องจากข้อจำกัดของเงินฝากประเภทนี้ หากสามารถปรับปรุงแก้ไขให้ประชาชนนิยมมากขึ้นก็จะทำให้สาขาต่าง ๆ มีเงินสกรับเพิ่มขึ้นในจำนวนที่แน่นอน ทำให้สาขาสามารถลดจำนวนเงินสกรับที่จะต้องเก็บไว้ตามสาขาได้

การจัดสรรเงินไปลงทุนหลายประโยชน์

เมื่อธนาคารได้รับเงินฝากจากประชาชน จะนำมาเก็บไว้เฉย ๆ ย่อมไม่ได้ เนื่องจากเงินฝากที่ได้รับมาทุก ๆ จำนวนมีต้นทุน คือดอกเบี้ยเงินฝากที่ธนาคารจะต้องจ่ายให้แก่ผู้ฝาก ดังนั้นธนาคารจึงจำเป็นต้องนำเงินฝากดังกล่าวไปแสวงหาผลประโยชน์ เพื่อให้ได้ดอกเบี้ยที่ธนาคารออมสินจะต้องนำมาจ่ายเป็นดอกเบี้ยให้แก่ผู้ฝากเงิน และเพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน ได้แก่ เงินเดือนพนักงานของธนาคาร และค่าใช้จ่ายอื่น ๆ ภาระรายได้สูงกว่ารายจ่าย ธนาคารออมสินก็จะได้นำเงินรายได้ที่สูงกว่านี้ไปขยายกิจการของธนาคารให้กว้างขวางยิ่งขึ้น

การนำเงินไปลงทุนหลายประโยชน์ จะนำเงินฝากทั้งหมดที่ได้รับไปลงทุนทั้งจำนวน ย่อมไม่ได้เช่นกัน เนื่องจากลักษณะการดำเนินงานของธนาคาร ไม่ใช่มีแต่การรับเงินอย่างเดียว ธนาคารมีภาระผูกพันที่จะต้องคืนเงินฝากพร้อมดอกเบี้ยให้แก่ผู้ฝากด้วย ในทุก ๆ วันที่สำนักงานธนาคารออมสินเปิดทำการ มีทั้งผู้ที่นำเงินมาฝาก และผู้ที่มาขอถอนเงิน ถ้าวันใดมีผู้นำเงินมาฝากก่อนผู้ที่มาถอนเงินและนำฝากในจำนวนที่มากกว่าด้วย ก็ไม่มีความจำเป็นที่จะต้องเก็บเงินสดสำรองไว้ เพราะธนาคารสามารถนำเงินที่ได้รับจากผู้ฝากไปจ่ายให้แก่ผู้ที่มาขอถอนเงินได้ แต่ในทางปฏิบัติจริง เหตุการณ์ไม่ได้เป็นอย่างนั้น อาจจะมีผู้มาขอถอนเงินก่อนที่ธนาคารจะได้รับเงินฝากจากผู้ฝากก็ได้ ซึ่งทางธนาคารไม่สามารถทราบล่วงหน้าได้ว่าเหตุการณ์ใดจะเกิดขึ้นก่อน ธนาคารจึงจำเป็นต้องเก็บเงินฝากส่วนหนึ่งไว้สำหรับจ่ายให้แก่ลูกค้าที่มาขอถอนเงิน ส่วนที่เหลือจึงจะนำส่งสำนักงานใหญ่เพื่อนำไปลงทุนหลายประโยชน์ได้ ซึ่งทำให้เกิดปัญหาว่าควรจะต้องเก็บเงินไว้จำนวนเท่าใดจึงจะเพียงพอจ่ายให้แก่ลูกค้าและไม่เก็บไว้มากเกินไปด้วย เพราะถ้าเก็บไว้น้อย เมื่อลูกค้ามาขอถอนเงินแล้วธนาคารไม่มีเงินพอที่จะจ่ายให้ ย่อมทำให้ลูกค้าเสียความนิยม ความมั่นคงของธนาคารในสายตาของประชาชนลดลง ซึ่งเป็นเรื่องที่ทำให้เกิดความเสียหายแก่ธนาคารอย่างมาก ถ้าเก็บเงินสดไว้มาก ๆ ปัญหาที่ว่าจะมีเงินไม่พอจ่ายให้แก่ลูกค้าย่อมหมดไป แต่จะเกิดปัญหาอีกด้านหนึ่ง คือการเก็บเงินไว้มากเกินความจำเป็น จำนวนเงินส่วนที่เกินความต้องการจะถูกเก็บไว้ตามสาขาต่าง ๆ โดยไม่เกิดประโยชน์ เพราะเงินสดโดยตัวอ่อนนั้นเป็นทรัพย์สินที่ไม่ก่อให้เกิดประโยชน์นอกเงย (Non-earning Assets) การถือเงินสดไว้จึงมีค่าเสียโอกาส (Opportunity Cost)

ติดตามมา คือผลประโยชน์ที่ควรจะได้รับถ้าเงินนั้นไปลงทุน หารเก็บเงินสกิวตามสาขาออกจาก
จะมีค่าเสียโอกาสแล้ว ยังมีต้นทุนของเงินสกิวด้วย คือดอกเบี้ยเงินฝากที่ธนาคารจะต้องจ่ายให้
แก่ผู้นำเงินมาฝาก ซึ่งมีอัตราตั้งแต่ร้อยละ 0.05 ถึงร้อยละ 8 เหตุผลอีกประการหนึ่งที่ธนาคาร
ออมสินจำเป็นต้องให้ความสนใจในเรื่องการกำหนดจำนวนเงินสกิวสำรองของสาขา ซึ่งเกี่ยวเนื่อง
ถึงการจัดสรรเงินไปลงทุนตามลประโยชน์ก็คือ การแข่งขันระหว่างสถาบันการเงิน ปัจจุบันสำคัญ
ที่ใช้ในการแข่งขัน ได้แก่ การให้สิทธิและผลประโยชน์ตอบแทนแก่ผู้ฝากมากที่สุด เพื่อเป็นเครื่อง
ล่อใจต่อประชาชนผู้มีเงินออม ในปัจจุบันธนาคารออมสินเสียเปรียบสถาบันอื่นอยู่หลายประการทาง
ด้านให้สิทธิกู้ยืมเงินและเบิกเงินเกินบัญชีแก่ผู้ฝาก ธนาคารออมสินสามารถให้บริการเพียงในขอบเขต
ที่จำกัดตามเงื่อนไขของธุรกิจบางประเภทเท่านั้น ด้วยไม่มีนโยบายลงทุนแสวงหาผลประโยชน์กับ
ส่วนบุคคลหรือเอกชน โดยมุ่งในส่วนรัฐบาลเพียงประการเดียว การลงทุนตามลประโยชน์ของธนาคาร
ออมสินต้องกระทำอยู่ในขอบเขตของพระราชบัญญัติธนาคารออมสิน พ.ศ. 2489 ซึ่งกำหนดไว้ใน
มาตรา 7 (6) ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังเป็นผู้เกี่ยวเท่านั้น เป็นผู้ควบคุมและอนุมัติให้
ธนาคารออมสินลงทุนจัดตามลประโยชน์โดยมีคณะกรรมการธนาคารออมสินเป็นผู้พิจารณาสั่งการ
และเนื่องจากความมุ่งหมายหลักของการจัดตั้งธนาคารออมสินคือเพื่อเป็นสถานที่เก็บและรักษาทรัพย์สิน
ของประชาชนให้ปลอดภัย ปลูกฝังนิสัยให้รู้จักประหยัด และเป็นแหล่งระดมเงินทุนภายในประเทศให้
แก่รัฐบาล โดยรับฝากเงินอย่างกว้างขวางจากประชาชน ทุกอาชีพ ทุกท้องถิ่น จากเหตุผลต่าง ๆ
ดังกล่าว การลงทุนของธนาคารออมสินส่วนใหญ่จึงนำเงินไปซื้อพันธบัตรรัฐบาลไทย และตั๋วสัญญาใช้
เงินของกระทรวงการคลัง การลงทุนในค่านอื่นก็มีบ้างเป็นส่วนน้อย แต่ก็มีแนวโน้มให้การสนับสนุน
ตามนโยบายของรัฐบาลอยู่เสมอ เช่น ช่วยเหลือให้หน่วยราชการกู้ยืมเพื่อกิจการเกษตร อุตสาหกรรม
การขนส่ง และอาคารสงเคราะห์ สำหรับเอกชน ธนาคารออมสินช่วยเหลือให้กู้ยืมได้สำหรับส่งเสริม
การศึกษาและเคหะสงเคราะห์ ลักษณะการลงทุนของธนาคารออมสินมีความมั่นคง ปราศจากการเสี่ยง
แต่ผลตอบแทนที่ได้รับจากการลงทุนอยู่ในอัตราไม่สูงนัก ประมาณไม่เกินอัตราร้อยละ 10¹ ดอกเบี้ย
จากการลงทุนจึงไม่แตกต่างจากดอกเบี้ยที่ต้องจ่ายให้แก่เงินฝากของธนาคารมากนัก การปรับอัตรา

¹ "สัมภาษณผู้ว่าการธนาคารออมสิน" พิมพ์กิจ (11 - 17 เมษายน 2520)

ดอกเบี้ยเงินฝากที่สูง เพื่อแข่งขันในตลาดการเงินจึงกระทำโดยยาก ในปัจจุบันการแข่งขันในการให้สิทธิและผลประโยชน์ตอบแทนแก่ผู้ฝากได้มีความรุนแรงเพิ่มขึ้นทุกวัน ย่อมกดดันให้ธนาคารออมสินต้องรีบดำเนินการเพิ่มผลประโยชน์ให้แก่ผู้ฝากมากขึ้น โดยหามาตรการที่ทำให้การลงทุนแสวงหาผลประโยชน์ของธนาคารได้รับผลตอบแทนเพิ่มขึ้นให้เพียงพอแก่การเพิ่มอัตราดอกเบี้ยเงินฝากที่สูงขึ้น และโดยที่ธนาคารออมสินไม่มีทางเลือกในการนำเงินไปลงทุนในดานอื่นซึ่งให้ผลตอบแทนสูงกว่า จึงต้องใช้วิธีการสรรหาเงินไปลงทุนในมากที่สุดเท่าที่จะทำได้ เพื่อให้จำนวนผลตอบแทนเพิ่มขึ้น การจัดการเงินไปลงทุน เกี่ยวเนื่องถึงจำนวนเงินสดสำรองซึ่งเก็บไว้ที่สาขาแต่ละแห่ง เพราะถ้าสามารถเก็บเงินสดไว้ที่สาขาได้ในจำนวนน้อยเพียงใด ย่อมหมายถึงจำนวนเงินที่จะนำไปลงทุนสามารถเพิ่มขึ้นได้มากเพียงนั้น

ประเภทของการลงทุนของธนาคารออมสิน มีรายละเอียด ดังนี้

1. พันธบัตรรัฐบาลไทย

รัฐบาลกู้เงินจากประชาชนทั่วไปโดยออกพันธบัตรจำหน่าย ซึ่งธนาคารแห่งประเทศไทยเป็นผู้ดำเนินการแทน ธนาคารออมสินซื้อพันธบัตรเงินกู้ในฝั่งประมาณ พ.ศ. 2518 จำนวน 1,000.00 ล้านบาท เมื่อหักจำนวนพันธบัตรรัฐบาลที่ขายคืนธนาคารแห่งประเทศไทย และนำเข้าจำหน่ายในตลาดหลักทรัพย์ ยอดพันธบัตรรัฐบาลไทยที่ธนาคารถือเป็นหลักทรัพย์ในมือ เมื่อสิ้นวันที่ 31 ธันวาคม 2518 มีจำนวน 11,830.7 ล้านบาท

อัตราดอกเบี้ยและกำหนดชำระคืนของพันธบัตรในแต่ละปีไม่เหมือนกัน แล้วแต่ธนาคารแห่งประเทศไทยจะกำหนดให้เหมาะสมกับการลงทุนของประเทศ สำหรับในฝั่งประมาณ พ.ศ. 2520 พันธบัตรเงินกู้ชนิดดอกเบี้ย โค้ดดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ 8.85 ต่อปี กำหนดชำระคืน 8 ปี และพันธบัตรเงินกู้ชนิดดอกเบี้ยร้อยละ $8\frac{1}{2}$ กำหนดชำระคืนภายใน 15 ปี พันธบัตรรัฐบาลนี้เป็นสินทรัพย์ที่มีสภาพคล่องสูง ซึ่งธนาคารแห่งประเทศไทยยอมให้ธนาคารพาณิชย์ต่าง ๆ ถือพันธบัตรรัฐบาลไทยเป็นเงินสดสำรองใดส่วนหนึ่ง ผู้ถือพันธบัตรรัฐบาลสามารถนำพันธบัตรไปเป็นหลักประกันในกิจการต่าง ๆ ได้ หรือเมื่อต้องการเงินสดก็นำพันธบัตรรัฐบาลไปขายได้ อาจจะขายในตลาดหลักทรัพย์หรือขายคืนให้แก่ธนาคารแห่งประเทศไทยก็ได้ การลงทุนซื้อพันธบัตรรัฐบาลจึงไม่มีการเสี่ยงเลย ธนาคารออมสินลงทุนในการซื้อพันธบัตรรัฐบาลมากกว่าการลงทุนด้านอื่น ๆ ประมาณร้อยละ 87.28 ของการลงทุนทั้งหมด

5. เงินใหญ่ในธุรกิจบางประเภทของธนาคาร
คือการกู้ยืมจากธนาคารออมสินของผู้ฝากเงินบางประเภทของธนาคาร เช่นการ
กู้เงินของผู้ฝากเงินประเภทฝากออมสิน ประเภทสงเคราะห์ชีวิตและครอบครัว ฯลฯ
 6. เงินใหญ่ในค่านส่งเสริมการศึกษา
เป็นเงินที่ให้โรงเรียนต่าง ๆ กู้ยืม เพื่อลงทุนปลูกสร้างขยายกิจการหรือซ่อมแซม
โรงเรียน เป็นการส่งเสริมการศึกษาของประเทศทางหนึ่ง
 7. เงินใหญ่ในค่านเคหะสงเคราะห์
นอกจากจะให้กู้เงินเพื่อใช้ในค่านที่อยู่อาศัยแก่ผู้ฝากเงินประเภทเคหะสงเคราะห์
แล้ว ธนาคารยังให้พนักงานธนาคาร และผู้ทำชุดประโยชน์แก่ธนาคาร กู้ยืมเงินจากธนาคารนำไป
จัดซื้อ ปลูกสร้าง ขยาย หรือซ่อมแซมที่พักอาศัยเป็นของตนเอง
 8. เงินใหญ่ในค่านอื่น
ธนาคารได้นำเงินไปลงทุนขยายผลประโยชน์ในค่านอื่น ๆ และให้กู้เงินเพื่อส่งเสริม
สวัสดิการพนักงานค่านต่าง ๆ อีกจำนวนหนึ่ง
- จะเห็นได้ว่า การลงทุนในค่านต่าง ๆ ที่กล่าวมานี้ ธนาคารไม่ได้รับผลตอบแทน
ในอัตราสูงนัก เพราะส่วนใหญ่เป็นการช่วยเหลือทั้งทางค่านรัฐบาล ส่วนราชการ และประชาชน
ใหม่เงินนำไปใช้จ่ายลงทุน อัตราผลตอบแทนคือเงินลงทุนของธนาคารออมสินไม่สามารถเพิ่มขึ้นได้
แต่อาจจะเพิ่มจำนวนผลตอบแทนได้ โดยจัดสรรเงินที่มีอยู่ไปลงทุนให้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้